

2023/0222M(NLE)

7.11.2023

DRÉACHT-TUARASCÁIL

ina bhfuil tairiscint i gcomhair rún neamhrechtach ar an dréachtchinneadh ón gComhairle maidir le tabhairt i gcrích an Chomhaontaithe Comhpháirtíochta Deonaí, thar ceann an Aontais, idir an tAontas Eorpach agus Poblacht an Chósta Eabhair, i ndáil le forfheidhmiú an dlí, rialachas agus trádáil i dtaca le foraoisí adhmaid agus táirgí adhmaid chuig an Aontas Eorpach (FLEGT) (COM(2023)0383 – C9-XXXX/2023 – 2023/0222M(NLE))

An Coiste um Thrádáil Idirnáisiúnta

Rapóirtéir: Karin Karlsbro

CLÁR

Leathanach

TAIRISCINT I gCOMHAIR RÚN NEAMHREACTACH Ó PHARLAIMINT NA
hEORPA3

TAIRISCINT I gCOMHAIR RÚN NEAMHREACTACH Ó PHARLAIMINT NA hEORPA

ar an dréachtchinneadh ón gComhairle maidir le tabhairt i gcrích an Chomhaontaithe Comhpháirtíochta Deonaí, thar ceann an Aontais, idir an tAontas Eorpach agus Poblacht an Chósta Eabhair i ndáil le forfheidhmiú an dlí, rialachas agus trádáil i dtaca le foraoisí adhmaid agus táirgí adhmaid chuig an Aontas Eorpach (FLEGT) (COM(2023)0383 – C9-XXXX/2023 – 2023/0222M(NLE))

Tá Parlaimint na hEorpa,

- ag féachaint do thogra ón gCoimisiún an 13 Iúil 2023 le haghaidh cinneadh ón gComhairle maidir le tabhairt i gcrích an Chomhaontaithe Comhpháirtíochta Deonaí idir an tAontas Eorpach agus Poblacht an Chósta Eabhair i ndáil le forfheidhmiú an dlí, rialachas agus trádáil táirgí adhmaid chuig an Aontas Eorpach i dtaca le foraoisí (COM(2023)0383),
- ag féachaint do dhréachtchinneadh ón gComhairle maidir le tabhairt i gcrích an Chomhaontaithe Comhpháirtíochta Deonaí idir an tAontas Eorpach agus Poblacht an Chósta Eabhair i ndáil le forfheidhmiú an dlí maidir le foraoisí, rialachas agus trádáil táirgí adhmaid chuig an Aontas Eorpach (12543/2023),
- ag féachaint don dréacht-Chomhaontú Comhpháirtíochta Deonaí idir an tAontas Eorpach agus Poblacht an Chósta Eabhair i ndáil le forfheidhmiú an dlí maidir le foraoisí, rialachas agus trádáil táirgí adhmaid chuig an Aontas Eorpach (XXXX/2023),
- ag féachaint don iarraidh ar thoiliú a thíolaic an Chomhairle i gcomhréir leis na chéad fhomhíreanna d’Airteagail 207(3), agus 207(4), i gcomhar le hAirteagal 218(6), an dara fomhír, pointe (a)(v), agus Airteagal 218(7) den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh (C9-XXXX/2023),
- ag féachaint do Rialachán (CE) Uimh. 2173/2005 ón gComhairle an 20 Nollaig 2005 maidir le scéim ceadúnúcháin FLEGT a chur ar bun i gcás allmhairí adhmaid sa Chomhphobal Eorpach¹ (Rialachán FLEGT),
- ag féachaint do Rialachán (AE) Uimh. 995/2010 ó Parlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 20 Deireadh Fómhair 2010 lena leagtar síos oibleagáidí na n-oibreoirí a chuireann adhmaid agus táirgí adhmaid ar an margadh² (Rialachán Adhmaid AE),
- ag féachaint do theachtaireacht ón gCoimisiún an 11 Nollaig 2019 maidir leis an gComhaontú Glas don Eoraip (COM(2019)0640), agus do rún ó Parlaimint na hEorpa an 15 Eanáir 2020 maidir leis³,
- ag féachaint do rún uathí an 16 Meán Fómhair 2020 maidir le ról an Aontais maidir le

¹ IO L 347, 30.12.2005, lch. 1.

² IO L 295, 12.11.2010, lch. 23.

³ IO C 270, 7.7.2021, lch. 2.

- foraoisí an domhain a chosaint agus a athbhunú⁴,
- ag féachaint do rún uaithi an 22 Deireadh Fómhair 2020 maille le moltaí don Choimisiún maidir le creat dlíthiúil AE chun stop a chur le dífhoraoisíú domhanda atá á thiomáint ag an Aontas agus é a aisiompú⁵,
 - ag féachaint do rún neamhrechtach uaithi an [XXXX]⁶ maidir le dréachtchinneadh ón gComhairle,
 - ag féachaint do Riail 105(2) dá Rialacha Nós Imeachta,
 - ag féachaint do thuairim ón gCoiste um Fhorbairt,
 - ag féachaint don tuarascáil ón gCoiste um Thrádáil Idirnáisiúnta (A9-0000/2023),
- A. de bhrí go bhfuil thart ar 11 % de limistéar talún an Chósta Eabhair clúdaithe le foraoisí, ar foraois trópaiceach bháistí a leath díobh; de bhrí go bhfuil laghdú suntasach tagtha ar chlúdach foraoise an Chósta Eabhair, go príomha mar gheall ar leathnú na mbarr margaidh sa tír, go háirithe cócó, ach freisin plandálacha rubair, caife, caisiú agus ola pailme; de bhrí go ndeachaigh an cailiteanas cumhdaigh foraoise sa Chósta Eabhair ó 275 000 ha in aghaidh na bliana ar an meán idir 1990 agus 2000, go 71 600 ha in aghaidh na bliana idir 2015 agus 2021, agus go 26 000 ha in aghaidh na bliana idir 2019 agus 2021;
- B. de bhrí gur tugadh cód nua foraoise isteach in 2019 chun straitéis inbhuanaithe maidir le bainistiú foraoisí a shainiú; de bhrí nár tháinig an cód nua foraoise i bhfeidhm go fóill agus go leantar d’earnáil na foraoiseachta a eagrú de réir fhorálacha foraithe roimhe seo ó 1994;
- C. de bhrí, le blianta beaga anuas, go bhfuil laghdú tagtha ar an bhforaoiseacht mar sciar de gheilleagar na tíre agus nach raibh inti ach 1 % de OTI in 2019, de réir na hAireachta Uisce agus Foraoisí (Ministère des Eaux et Forêts); de bhrí go bhfuil earnáil na foraoiseachta fós ar an gceathrú foinse ioncaim onnmhairiúcháin is mó agus ina fostóir mór, ach go bhfuil todhchaí na hearnála faoi bhagairt ag rátaí arda dífhoraoisithe agus cleachtas neamh-inbhuanaithe le blianta beaga anuas; de bhrí go bhfuil próiseas an Chomhaontaithe Comhpháirtíochta Deonaí, ina leagtar béim ar dhlíthiúlacht agus dea-rialachas, ag cuidiú le hearnáil na foraoiseachta a cion féin a mhéadú, poist chuibhiúla tuaithe a chur ar fáil agus ioncam a ghiniúint do mhuintir an Chósta Eabhair;
- D. de bhrí, go stairiúil, gurb iad tíortha na hEorpa an príomhcheann scríbe le haghaidh adhmaid a onnmhairíodh ón gCósta Eabhair, cé go dtugann sonraí Comtrade na Náisiún Aontaithe chun suntais go bhfuil laghdú tagtha ar sciar na n-onnmhairí chun na hEorpa, agus go bhfuil sciar na n-onnmhairí go dtí an Áise ag dul i méid;
- E. de bhrí gurb é an Cósta Eabhair an dara geilleagar is mó san Afraic Thiar i ndiaidh na Nigéire agus an soláthraí cócó is mó ar domhan; de bhrí gurb é AE príomhchustaiméir

⁴ IO C 385, 22.9.2021, lch. 10.

⁵ IO C 404, 6.10.2021, lch. 175.

⁶ Téacsanna arna nglacadh an dáta sin, P9_TA(0000)0000.

chócó an Chósta Eabhair (tá 67 % d'onnhairí cócó an Chósta Eabhair ag dul chuig AE);

- F. de bhrí go ndearna an Cósta Eabhair iarraidh oifigiúil chuig AE ar fhaisnéis maidir le próiseas FLEGT i mí Eanáir 2010; de bhrí gur sheol an dá pháirtí caibidlíocht VPA i mí an Mheithimh 2013 agus gur thug siad caibidlíochtaí i gcrích i mí Dheireadh Fómhair 2022;
 - G. de bhrí gurb é cuspóir an VPA a áirithiú go gcomhlíonfaidh gach lastas adhmaid agus táirgí adhmaid ón gCósta Eabhair atá beartaithe do mhargadh AE Córas an Chósta Eabhair um Dhearbhú Dlíthiúlachta Adhmaid (TLAS) agus go gcáileoidh siad ar an gcaoi sin do cheadúnas FLEGT; de bhrí go mbeidh ar adhmaid intíre agus adhmaid atá beartaithe do mhargaí eile onnmhairiúcháin cloí le TLAS agus go mbeidh sé faoi réir Deimhniú H-Dhlíthiúil a eisiúint;
 - H. de bhrí go bhfuil TLAS bunaithe ar shainmhíniú dlíthiúlachta, rialuithe ar shlabhra an tsoláthair, fíorú ar chomhlíonadh, ceadúnú FLEGT agus iniúchadh neamhspleách:
 - I. de bhrí go gcuimhdaítear leis an gcomhaontú na cúig tháirge adhmaid éigeantacha faoi Rialachán FLEGT – lomáin, adhmaid sáfa, trasnáin iarnróid, sraithadhmaid agus veinír – agus roinnt táirgí eile adhmaid;
 - J. de bhrí go dtéann cuspóir VPAanna FLEGT agus na tairbhí a bhfuiltear ag súil leo thar éascú na trádála in adhmaid dleathach, ós rud é go bhfuil siad ceaptha freisin chun athruithe córasacha a dhéanamh ar rialachas foraoise, ar fhorfheidhmiú an dlí, ar thrédhearcacht agus ar gheallsealbhóirí éagsúla a chur san áireamh sa phróiseas cinnteoireachta polaitiúla;
1. á chur in iúl gur geal léi tabhairt chun críche na caibidlíochta maidir leis an VPA idir AE agus an Cósta Eabhair agus á iarraidh go ndaingneoidh an dá thaobh é go pras ionas gur féidir leis teacht i bhfeidhm in XXXX;
 2. á aithint gur próiseas fadtéarmach a bheidh i gcur chun feidhme iomlán an VPA, próiseas lena gceanglófar tacar iomlán reachtaíochta a ghlacadh mar aon le cumas agus saineolas riaracháin leormhaith chun é a chur chun feidhme agus a fhorfheidhmiú; á mheabhrú nach féidir tús a chur le ceadúnú FLEGT go dtí go mbeidh an Cósta Eabhair tar éis a léiriú go bhfuil a TLAS ullamh;
 3. á chur i bhfáth go bhfuil gá le comhairliúcháin leanúnacha agus rannpháirtíocht geallsealbhóirí ag céim an chur chun feidhme; á iarraidh ar an gCoimisiún, ar Thoscaireacht an Aontais sa Chósta Eabhair agus ar na Ballstáit forbairt shuntasach acmhainní agus tacaíocht leordhóthanach lóistíochta agus theicniúil a áirithiú agus a sholáthar faoi chuimsiú na n-ionstraimí atá ann faoi láthair agus a bheidh ann amach anseo maidir le comhar um fhorbairt chun a chur ar chumas Hondúras na gealltanais a chomhlíonadh maidir le cur chun feidhme TLAS agus na mbeart gaolmhar;
 4. á chur in iúl gur geal léi na gníomhaíochtaí a rinne an Cósta Eabhair le déanaí chun treocht an dífhoraoisithe a aisiompú, lena n-áirítear: glacadh na straitéise náisiúnta laghdaithe astaíochtaí ó dhífhoraoisíú agus ó dhíghrádú foraoise i straitéis (REDD+) na dtíortha atá i mbéal forbartha, lena n-áirítear an rogha straitéiseach ‘talmhaíocht

dífhoraoisithe nialasach', in 2017; Creat Comhpháirteach Gníomhaíochta an Tionscnaimh Cócó agus na bhForaoisí a shíniú; glacadh an bheartais maidir le caomhnú, athshlánú agus leathnú foraoisí; agus an Cód nua Foraoise a fhógairt an 23 Iúil 2019;

5. á chur i bhfáth go bhfuil rath FLEGT ag brath freisin ar dhul i ngleic le calaois agus éilliú feadh shlabhra an tsoláthair adhmaid; ag tathant ar Rialtas an Chósta Eabhair leanúint den obair chun deireadh a chur le héilliú forleathan agus aghaidh a thabhairt ar thosca eile lena spreagtar lománaíocht neamhdhleathach agus díghrádú foraoise, agus aird ar leith á tabhairt ar chustaim agus ar údaráis eile a mbeidh ról lárnach acu i gcur chun feidhme agus i bhforfheidhmiú VPA;
6. á chur in iúl gur geal léi an gealltanas ón Aireacht Uisce agus Foraoisí bearta a dhéanamh chun mná a chomhtháthú go héifeachtach i mbainistiú acmhainní foraoise na tíre; á chur i bhfáth, thairis sin, a thábhachtaí atá sé mná a áireamh i mbainistiú foraoisí i gcaibidlíocht VPA amach anseo; á iarraidh go ndéanfaí anailís inscne a phríomhshruthú i ngach gníomhaíocht agus tionscadal a bhaineann le cur chun feidhme VPA FLEGT;
7. á aithint gur féidir le próiseas caibidlíochta VPA ligean d'earnálacha spriocanna agus tosaíochtaí comhroinnte a shaináithint chun oibriú i dtreo bainistiú inbhuanaithe foraoisí, chomh maith le deis thábhachtach a chur ar fáil do shochaithe chun bainistiú rannpháirteach a dhéanamh ar a bhforaoisí ar an leibhéal áitiúil, ar an leibhéal pobail agus ar an leibhéal réigiúnach agus fiú ar an leibhéal náisiúnta nó ar an leibhéal cónaidhme;
8. á chur i bhfios go láidir a thábhachtaí atá táirgeadh inbhuanaithe cócó sa Chósta Eabhair; á chur in iúl gur geal léi tionscnaimh amhail an Chomhghuaillíocht maidir le Cócó Inbhuanaithe, treochlár uaillmhianach arna fhorhuiniú go comhpháirteach ag AE, an Cósta Eabhair, Gána agus earnáil an chócó chun feabhas a chur ar inbhuanaitheacht eacnamaíoch, shóisialta agus chomhshaoil an táirgthe agus na trádála cócó;
9. ag cur béim ar an tábhacht a bhaineann le húsáid talún i rialachas foraoisí agus go bhfuil gá le fíis straitéiseach i rialachas foraoisí a bhaineann le saincheistean na athraithe aeráide; á iarraidh ar Rialtas an Chósta Eabhair dlúthchomhordú a áirithiú idir na tionscnaimh éagsúla atá ann cheana in earnáil na foraoiseachta, amhail REDD+, VPA FLEGT agus ranníocaíochtaí arna gcinneadh go náisiúnta;
10. á iarraidh ar an gCoimisiún tuairisciú go tráthrialta don Pharlaimint maidir le cur chun feidhme an chomhaontaithe, lena n-áirítear maidir le hobair an Chomhchoiste Cur Chun Feidhme;
11. á iarraidh ar Bhallstáit AE Rialachán Adhmaid AE a chomhlíonadh agus a chur chun feidhme go hiomlán;
12. á chur i bhfáth go mbainfeadh tíortha ar fud an domhain a bhfuil sé mar aidhm acu margaí allmhairithe rialáilte a bheith acu le haghaidh adhmaid dlíthiúil tairbhe as comhoibriú agus, i gcás inar féidir, as tacú le rialacha agus córais a chéile, amhail FLEGT agus VPAnna an Aontais; ag cur béim ar an bhfíoras go mbeadh caighdeán idirnáisiúnta níos éifeachtaí agus go gcuirfidís slándáil dhlíthiúil fhadtéarmach do

ghnólachtaí agus do thomhaltóirí chun cinn;

13. á threorú dá hUachtarán an rún seo a chur ar aghaidh chuig an gComhairle, chuig an gCoimisiún agus chuig rialtais agus parlaimintí na mBallstát agus rialtais agus parlaimintí Phoblacht an Chósta Eabhair.